

CZU 347.734

DOI 10.5281/zenodo.8321062

ANALIZA CONCEPTIILOR DOCTRINARE PRIVIND SISTEMUL BANCAR

Ludmila GUȘTIUC,
doctorandă

În contextul actual al Republicii Moldova, cu scopul de a promova o înțelegere mai bună a funcționării sistemului bancar, vom elucida principalele aspecte teoretice ale sistemului bancar.

În speranța că va fi un material util atât practicienilor, cât și teoreticienilor dreptului bancar, am dori să subliniem aspectele doctrinare a termenilor de „drept bancar”, „activitate bancară”, „operațiune bancară”, și „sistem bancar”. De asemenea, vom analiza și stabilitatea sistemului bancar.

Cuvinte-cheie: Bancă, drept bancar, sistem bancar, activitate bancară, operațiune bancară, stabilitatea sistemului bancar.

ANALYSIS OF THE DOCTRINAL CONCEPTS REGARDING THE BANKING SYSTEM

Ludmila GUȘTIUC,
PhD student

In the current context of the Republic of Moldova, in order to promote a better understanding of the functioning of the banking system, we will elucidate the main theoretical aspects of the banking system. In the hope that it will be a useful material for both practitioners and theorists of banking law, we would like to highlight the doctrinal aspects of the terms "banking law", "banking activity", "banking operation", and "banking system". We will also analyze the stability of the banking system.

Keywords: Bank, banking law, banking system, banking activity, banking operation, banking system stability.

Introducere. De ceva timp încoace, condițiile financiar-bancare au devenit mult mai provocatoare. Un sistem financiar stabil este definit ca un sistem în care diferitele componente își îndeplinesc funcțiile și sunt capabile să reziste la șocuri severe. Acest raport se concentrează asupra băncilor, deoarece experiența crizelor financiare arată că stabilitatea financiară depinde, în primul rând, de stabilitatea sectorului bancar. Un sistem bancar stabil este „oglinda” economiei unui stat.

Metode și materiale aplicate. Studiul științific are la bază legislația națională, doctrina națională și doctrina străină. Prin urmare, la elaborarea acestei publicații a fost utilizat, în primul rând, cadrul normativ, dar și literatura de specialitate. În procesul cercetării au fost aplicate un spectru larg de metode investigative științifice: metoda istorică, metoda analizei, metoda logică, metoda empirică, metoda comparativă, metoda sistemică, ș.a.

Scopul cercetării. Scopul cercetării constă în analiza cadrului normativ actual și a literaturii de specialitate care relevă abordări doctrinare privind dreptul bancar, activitatea ban-

Introduction. For some time now, financial-banking conditions have become much more challenging. A stable financial system is defined as a system in which the various components perform their functions and are able to withstand severe shocks. This report focuses on banks, as the experience of financial crises shows that financial stability depends primarily on the stability of the banking sector. A stable banking system is the "mirror" of a state's economy.

Applied methods and materials. The scientific study is based on national legislation, national doctrine and foreign doctrine. Therefore, in the preparation of this publication, the normative framework was used, first of all, but also the specialized literature. In the research process, a wide spectrum of scientific investigative methods were applied: the historical method, the analysis method, the logical method, the empirical method, the comparative method, the systemic method etc.

The purpose of the research. The purpose of the research consists in the analysis

cară, operațiunea bancară și sistemul bancar.

Rezultate obținute și discuții. Drept reper al studiului științific va servi cercetarea asupra conceptului de „sistem bancar”. În scopul elucidării concepțiilor științifice a termenului „sistem bancar”, este binevenită explicația termenilor de „drept bancar” și „activitate bancară”.

Din punct de vedere evolutiv, istoria dreptului bancar a demarat cu multe mii de ani în urmă. Explicația constă în ideea că atunci când și-a făcut apariția moneda, începe activitatea comercianților, și prin urmare, a văzut lumina zilei și dreptul bancar. În viziunea cercetătorului L. Bercea „dreptul bancar cuprinde ansamblul normelor juridice care reglementează sistemul bancar și activitatea bancară” [2, p. 13]. Savanții francezi cu renume, C. Gavalda și J. Stoufflet sunt de părerea că „dreptul bancar este alcătuit din regulile care stabilesc statutul întreprinderilor care desfășoară „comerț cu bani” și din cele aplicabile activității acestora” [7, p. 1]. Într-o altă exprimare, autoarea F. Dekeuwer-Defossez menționează că „dreptul bancar este dreptul bancherilor” [5, p. 1]. În accepțiunea autorilor francezi G. Decocq, Y. Gerard, J. Morel-Maroger, „dreptul bancar este ansamblul de reguli privind statutul operatorilor și activităților cu privire la comerțul de bancă” [4, p. 11]. Autoarea Rada Postolache susține următoarea definiție: „Dreptul bancar este ramură a dreptului conținând ansamblul normelor juridice ce reglementează statutul instituțiilor de credit și regulile aplicabile activității lor, de specialitate bancară, prin care sunt atrași, exploatați, plasați banii ori alte lichidități” [11, p. 3]. Considerăm că dreptul bancar este un drept al profesioniștilor care activează prin intermediul monedei. „Poziționat la confluența unor domenii de mare interes, dreptul bancar este în legătură cu economia, autorii neagreed, însă, calitatea sa de viitoare componentă a dreptului economic, rolul statului în viața economică justificându-se doar pentru asigurarea supravegherii activității bancare, instituțiile de credit participând la creația monetară” [11, p. 4]. Sintetizând aceste afirmații, remarcăm că acestea sunt diferite, însă ele se fundamentează pe două dimensiuni importante: sistemul bancar și activitate bancară.

Istoria dreptului bancar arată că sistemul bancar întâlnit în economia de piață modernă nu este unicul tip posibil. Acest lucru este valabil mai ales dacă ne concentrăm asupra bănci-

of the current normative framework and the specialized literature that reveals doctrinal approaches regarding banking law, banking activity, banking operation and the banking system.

Results obtained and discussion. The research on the concept of “banking system” will serve as a landmark of the scientific study. For the purpose of elucidating the scientific conceptions of the term “banking system”, the explanation of the terms “banking law” and “banking activity” is welcome.

From an evolutionary point of view, the history of banking law began many thousands of years ago. The explanation lies in the idea that when the currency appeared, the business of merchants began, and therefore saw the light of day and the right of banking. In the view of the researcher L. Bercea “banking law includes all the legal norms that regulate the banking system and banking activity” [2, p. 13]. The renowned French scientists, C. Gavalda and J. Stoufflet, are of the opinion that “banking law is made up of the rules that establish the status of enterprises that carry out “money trade” and those applicable to their activity” [7, p. 1]. In another expression, the author F. Dekeuwer-Defossez mentions that “banking law is the law of bankers” [5, p. 1]. According to the French authors G. Decocq, Y. Gerard, J. Morel-Maroger, “banking law is the set of rules regarding the status of operators and activities regarding banking trade” [4, p. 11]. The author remains, Rada Postolache supports the following definition: “Banking law is a branch of law containing all the legal rules that regulate the status of credit institutions and the rules applicable to their activity, specialized in banking, through which money or other liquidity is attracted, exploited, placed” [11, p. 3]. We believe that the right of banking is a right of professionals who operate through currency. “Positioned by the confluence of areas of great interest, banking law is related to the economy, the authors disagreeing, however, its quality as a future component of economic law, the role of the state in economic life being justified only to ensure the supervision of banking activity, credit institutions participating in monetary creation” [11, p. 4]. Concluding these statements, we note that they are different, but they are based on two important dimensions: the banking system and banking activity.

The history of banking law shows that

lor centrale; au fost momente când nu a existat nicio bancă centrală. Au existat, de asemenea, perioade, ca în economiile socialiste, când numai băncile centrale cuprindeau sistemul bancar. Astfel, autorul japonez Yoshiharu Oritani în lucrarea „The Japanese Central Banking System compared with its European and American counterparts. A new institutional economics approach” afirmă că „din punct de vedere istoric, au existat trei tipuri de sisteme bancare posibile, dintre care unul este sistemul actual creat pe două niveluri în care coexistă băncile comerciale și o bancă centrală:

1. primul tip: sistem bancar fără bancă centrală, există numai bănci comerciale. Înainte de apariția băncilor centrale, în sistemul bancar existau doar băncile comerciale. Din punct de vedere istoric, tipuri similare de sisteme au evoluat în multe țări diferite. Acest tip de sistem bancar a fost întâlnit în SUA până în 1913 și în Japonia între 1868-1882, până când a fost înființată Banca Japoniei. Anglia a avut acest tip de sistem bancar până la înființarea Băncii Angliei în 1694.

2. al doilea tip: sistem bancar în care există doar bănci centrale. În acest sistem, nu există bănci comerciale; prin urmare, funcțiile comerciale și ale băncii centrale sunt integrate. Din punct de vedere istoric, un tip similar de sistem bancar a existat, de fapt, în economiile socialiste și a fost numit „sistem monobanc”. De exemplu, în Uniunea Sovietică, care s-a prăbușit în 1991, a existat o singură bancă centrală, Gosbank, pentru toate republicile federale până în 1988. Un sistem similar a existat în China până în 1983.

3. al treilea tip: sistem bancar în care coexistă atât o bancă centrală, cât și bănci comerciale. Acesta este un sistem folosit de economiile moderne de piață, un sistem cunoscut și sub denumirea de „sistem bancar cu două niveluri”. În cadrul acestui sistem, banca centrală nu se angajează, în principiu, în tranzacții direct cu persoane fizice sau societăți nefinanciare. În schimb, funcționează ca „banca bancherilor”, iar această funcție este cea care o deosebește de banca centrală de tip II” [16, p. 8-9].

În ceea ce privește statutul, funcțiile și existența însăși a băncii centrale, se cunoaște dintotdeauna că există două tabere: susținătorii așa-zisului „free banking” și susținătorii „central banking-ului”. Dicționarul de științe economice

the banking system found in the modern market economy is not the only type possible. This is especially true if we focus on central banks; there were times when there was no central bank. There were also periods, as in socialist economies, when only central banks comprised the banking system. Thus, the Japanese author Yoshiharu Oritani in the work “The Japanese Central Banking System compared with its European and American counterparts. A new institutional economics approach” states that “historically, there have been three possible types of banking systems, one of which is the current two-tier system where commercial banks and a central bank coexist:

1. first type: banking system without central bank, there are only commercial banks. Before the emergence of central banks, only commercial banks existed in the banking system. Historically, similar types of systems have evolved in many different countries. This type of banking system was found in the US until 1913 and in Japan from 1868-1882, until the Bank of Japan was established. England had this type of banking system until the establishment of the Bank of England in 1694.

2. second type: banking system in which there are only central banks. In this system, there are no commercial banks; therefore, the commercial and central bank functions are integrated. Historically, a similar type of banking system actually existed in socialist economies and was called the “monobank system”. For example, in the Soviet Union, which collapsed in 1991, there was a single central bank, the Gosbank, for all federal republics until 1988. A similar system existed in China until 1983.

3. The third type: banking system in which both a central bank and commercial banks coexist. This is a system used by modern market economies, a system also known as “two-tier banking”. Under this system, the central bank does not, in principle, engage in transactions directly with individuals or non-financial corporations. Instead, it functions as a “banker’s bank”, and it is this function that distinguishes it from a Type II central bank” [16, p. 8-9].

As regards the status, functions and very existence of the central bank, it has always been known that there are two camps: supporters of the so-called “free banking” and supporters of “central banking”. The Dictionary of Economic

vine cu următoarea explicație: „Pentru primii, o bancă centrală nu este necesară, singura regulă monetară esențială fiind definirea unei unități de cont. ...Modelul centralizării a permis conturarea funcțiilor unei bănci centrale, acordarea din ce în ce mai frecventă a unui statut de independență băncii centrale în raport cu puterile publice, chiar „denaționalizarea” acesteia sau, mai mult, „regionalizarea” ei, după cum se prevede în cadrul Uniunii Monetare Europene” [6, p. 54].

Conform opiniei savantului B. Căpraru „sistemul bancar este o componentă a sistemului financiar al unei țări” [3, p. 3]. Sistemul bancar cuprinde: băncile, instituțiile de credit și banca centrală, în timp ce prin activitatea bancară se subînțelege operațiunile băncilor, a instituțiilor de credit și a băncii centrale. Din punct de vedere comparativ, merită a fi explicat și termenul „sistem financiar”. „Sistemul financiar al unei țări reprezintă un ansamblu de elemente sau categorii financiare, caracterizat prin legături organice între componentele sale, care îi imprimă un caracter unitar, de sistem” [3, p. 3]. În literatura de specialitate din Republica Moldova întâlnim termenii de „Organizarea bancară și sistemul bancar”. Savanții autohtoni A. Armeanic și V. Cojocaru fac distincție între acești doi termeni, definind organizarea bancară „un ansamblu coerent al diferitelor categorii de bănci, care funcționează într-o țară, răspunzând cerințelor unui anumit mod de producție și unei anumite etape de dezvoltare socio-economică” [1, p. 22]. În timp ce „prin sistem bancar înțelegem un ansamblu de bănci diferite, format în jurul și sub conducerea băncii centrale, în vederea coordonării activității de scont și reescont, de credite, de plasamente și de administrare a depozitelor bancare” [1, p. 22]. Autorii români C.C. Kirișescu și E.M. Dobrescu fac distincție între „aparatură bancară” și „sistemul bancar”, precizând că „sistemul bancar cuprinde înlănțuirea logică a operațiilor și tranzacțiilor active și pasive efectuate de aparatul bancar.” [8, p. 22]. B. Căpraru vine cu un aport considerabil în dezvoltarea definiției termenului „sistem bancar”. Astfel, renumitul cercetător definește sistemul bancar ca fiind „ansamblul instituțiilor, relațiilor financiar-bancare, normelor, infrastructurilor, tehnicilor, ce interacționează în mod complex, cu scopul de a mobiliza sub formă de depozite și distribui sub formă de credite fonduri financiare, precum

Sciences comes up with the following explanation: “For the former, a central bank is unnecessary, the only essential monetary rule being the definition of a unit of account. ...The model of centralization has allowed for the delineation of the functions of a central bank, the increasingly frequent granting of a status of independence to the central bank in relation to public powers, even its “denationalization” or, moreover, its “regionalization”, as predicted within the European Monetary Union» [6, p. 54].

According to the opinion of the scientist B. Căpraru “the banking system is a component of the financial system of a country” [3, p. 3]. The banking system includes: banks, credit institutions and the central bank, while banking refers to the operations of banks, credit institutions and the central bank. From a comparative point of view, the term “financial system” is also worth explaining. “The financial system of a country represents a set of financial elements or categories, characterized by organic links between its components, which give it a unitary, system character” [3, p. 3]. In the specialized literature from the Republic of Moldova, we find the terms “Banking organization and banking system”. The national scientists A. Armeanic and V. Cojocaru distinguish between these two terms, defining the banking organization as “a coherent set of different categories of banks, operating in a country, responding to the requirements of a certain mode of production and a certain stage of social development –economic” [1, p. 22]. While “by the banking system we understand a set of different banks, formed around and under the leadership of the central bank, in order to coordinate the activity of discounting and rediscounting, credits, placements and administration of bank deposits” [1, p. 22]. Romanian authors C.C. Kirișescu and E.M. Dobrescu distinguishes between the “banking apparatus” and the “banking system”, stating that “the banking system comprises the logical chaining of active and passive operations and transactions carried out by the banking apparatus”. [8, p. 22]. B. Căpraru is coming with a considerable contribution to the development of the definition of the term “banking system”. Thus, the renowned researcher defines the banking system as “the set of institutions, financial-banking relations, rules, infrastructures, techniques, which interact in a com-

și de a oferi facilități, inclusiv sisteme de plăți, pentru diverși agenți economici, financiari sau nefinanciari, inclusiv persoanele fizice” [3, p. 4].

În prezent, sistemul bancar se află în centrul creșterii tranzacțiilor financiare. În mod special, sistemul bancar a jucat un rol de lider, nu numai în finanțarea comerțului internațional, ci și în domeniul relativ noi, precum finanțarea de proiecte a companiilor și a statului.

Prin urmare, în sistemele bancare actuale se acordă o atenție deosebită fluxurilor financiare transfrontaliere, care au devenit un element cheie al economiei statului. Această situație se datorează a patru factori decisivi:

1. evoluția contextului juridic a permis deschiderea piețelor naționale către concurența internă și externă. Acest lucru a avut ca efect creșterea interdependenței internaționale;

2. schimbările în domeniul tehnologiilor informaționale și telecomunicațiilor, au permis implementarea de noi metode de mobilizare și deplasare a resurselor financiare. Acest lucru a permis executarea tranzacțiilor, a redus costurile și a contribuit la extinderea piețelor financiare internaționale;

3. „inovația financiară” cauzată parțial de dorința de a evita constrângerile legale într-un context tehnic și economic în schimbare rapidă a favorizat lansarea de noi metode care să răspundă atât noilor nevoi ale clienților, cât și presiunilor competitive, precum și preocuparea tot mai mare a instituțiilor financiare de a-și proteja profitabilitatea și de a preveni riscurile.

4. avem de-a face cu o diversificare din ce în ce mai mare a sistemelor financiare care implică flexibilitate.

Din cele relatate, am putea cu fermitate să deducem caracteristicile sistemului bancar:

- sistemul bancar se află într-o perpetuă evoluție;

- sistemul bancar este dinamic.

„În perspectivă sistemică, sistemul bancar reprezintă un subsistem al sistemului financiar aflat într-o permanență interacțiune cu celelalte componente ale acestuia: subsistemul asigurărilor, subsistemul pieței de capital, subsistemul finanțelor întreprinderilor, subsistemul bugetului de stat etc.” [3, p. 4]. Din perspectiva caracterului său, precizăm că sistemul bancar național face parte din sistemul bancar regional (european) sau sistemul bancar internațional. Dacă

plex way, with the aim of mobilizing financial funds in the form of deposits and distributing them in the form of credits, as well as to provide facilities, including payment systems, for various economic, financial or non-financial agents, including natural persons” [3, p. 4].

Currently, the banking system is at the center of the growth of financial transactions. In particular, the banking system played a leading role, not only in the financing of international trade, but also in relatively new areas such as the financing of corporate and state projects.

Therefore, in current banking systems, special attention is paid to cross-border financial flows, which have become a key element of the state’s economy. This situation is due to four decisive factors:

1. the evolution of the legal context allowed the opening of national markets to internal and external competition. This had the effect of increasing international interdependence;

2. changes in the field of information technologies and telecommunications, have allowed the implementation of new methods of mobilizing and moving financial resources. This enabled the execution of transactions, reduced costs and contributed to the expansion of international financial markets;

3. “financial innovation” caused in part by the desire to avoid legal constraints in a rapidly changing technical and economic context has favored the launch of new methods to respond to both new customer needs and competitive pressures, as well as a growing concern of financial institutions to protect their profitability and prevent risks.

4. we are dealing with an ever-increasing diversification of financial systems that involve flexibility.

From what has been reported, we could firmly deduce the characteristics of the banking system:

- the banking system is in a perpetual evolution;

- the banking system is dynamic.

“From a systemic perspective, the banking system represents a subsystem of the financial system in permanent interaction with its other components: the insurance subsystem, the capital market subsystem, the enterprise finance subsystem, the state budget subsystem

ne referim la sistemul bancar al Republicii Moldova, deoarece o parte a directivelor europene sunt transpuse în legislația bancară națională, am putea spune că sistemul bancar național este parte integrantă din sistemul bancar european sau, cel puțin, tinde spre a ajunge în respectiva comunitate. Totodată, concomitent cu alinierea Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene, sistemul bancar național se realizează și la standardele bancare internaționale prin implementarea Convențiilor Basel și altor acte internaționale relevante.

Amplificând corelativ relevanța studiului științific, am dori să ne expunem asupra esenței „operațiunilor bancare”. „Astfel, oscilațiile și inadvertențele limbajului juridic folosit în reglementări, au făcut ca la nivelul literaturii juridice de specialitate, operațiunilor de bancă să fie apreciate că vizează operațiunile de depozit, de efectuare de plăți și acordarea de credite, în timp ce operațiunile de schimb privesc operațiunile cu monedă și cu bilete de bancă” [12, p. 7]. „Operațiunile bancare principale au ca obiect moneda și creditul: băncile acceptă depozite de fonduri, acordă credite și emit sau gestionează mijloace de plată” [2, p. 14].

În viziunea profesorului D. D. Șaguna „operațiunile desfășurate de bănci se pot împărți în două mari categorii, și anume:

- operațiuni de atragere a resurselor financiare sau operațiuni pasive și
- operațiuni de plasare sau fructificare a acestor resurse sau operațiuni active, la care se adaugă o gamă largă de servicii bancare cu o pondere mai redusă în totalul activității băncilor, precum și anumite operațiuni excepționale și speculative” [14, p. 72].

O altă clasificare a activităților bancare este întâlnită în literatura de specialitate română. Savantul în domeniul dreptului bancar, I. Turcu, clasifică activitățile bancare în următoarele categorii:

„1. Operațiuni de atragere de depozite, la vedere și la termen, în cont, în numerar și cu titluri (operațiuni de rezervă);

2. operațiuni de acordare de credite pe termen scurt, mediu și lung prin avansuri pe titluri primite în garanție, prin scont și prin deschidere de credit (operațiuni de credit);

3. servicii bancare, care, la rândul lor, sunt împărțite în operațiuni accesorii (transferuri de fonduri, operațiuni de clearing și alte

etc.” [3, p. 4]. From the perspective of its character, we specify that the national banking system is part of the regional (European) banking system or the international banking system. If we refer to the banking system of the Republic of Moldova, because part of the European directives are transposed into the national banking legislation, we could say that the national banking system is an integral part of the European banking system or, at least, tends to reach the respective community. At the same time, simultaneously with the alignment of the Republic of Moldova with the standards of the European Union, the national banking system also aligns with international banking standards through the implementation of the Basel Conventions and other relevant international acts.

Correlatively amplifying the relevance of the scientific study, we would like to expound on the essence of “banking operations”. “Thus, the oscillations and inadvertences of the legal language used in the regulations, made that at the level of specialized legal literature, banking operations are considered to be aimed at deposit operations, making payments and granting loans, while exchange operations concern operations with currency and banknotes” [12, p. 7]. “The main banking operations are about currency and credit: banks accept deposits of funds, grant loans and issue or manage means of payment” [2, p. 14].

In the view of Professor D. D. Șaguna, “operations carried out by banks can be divided into two large categories, namely:

- operations to attract financial resources or passive operations and
- operations of placement or fruition of these resources or active operations, to which is added a wide range of banking services with a smaller weight in the total activity of banks, as well as certain exceptional and speculative operations” [14, p. 72].

Another classification of banking activities is found in Romanian specialized literature. The scientist in the field of banking law, I. Turcu, classifies banking activities in the following categories:

“1. Deposit-taking operations, sight and term, on account, in cash and with securities (reserve operations);

2. short-, medium- and long-term credit operations through advances on securities re-

operațiuni de virament, pe cont propriu sau în contul terților, primirea de titluri în garanție sau în depozit) și operațiuni și activități conexe (operațiuni valutare, operațiuni cu metale prețioase și cu alte valori cu grad înalt de lichiditate; intermedierea în plasamentul de valori mobiliare și oferirea de servicii legate de acesta; consultanță financiar-bancară, operațiuni de mandat)” [15, p. 99].

Din punct de vedere al conținutului, noțiunile de „operațiuni bancare” și „activități bancare” se suprapun. Autorii români G. Manolescu și A. Sîrbea Diaconescu precizează că „activitatea specifică a băncilor poate fi structurată în două categorii:

1. activități operaționale – concretizate în operațiuni de procesare a tranzacțiilor generate de relația bancă-client;

2. activități funcționale – necesare pentru susținerea realizării activităților operaționale: contabilitate, administrație, personal etc.” [9, p. 24].

„Sensul larg al noțiunii de activitate bancară cuprinde următoarele grupe de activități:

- activități de mobilizare a excedentelor monetare din economie și distribuirea acestora sub formă de credite în economie;

- activități de gestiune a mijloacelor de plată, prin intermediul produselor și serviciilor de plăți;

- activități de furnizare de servicii financiare diverse;

- activități de consultanță financiar-bancară;

- activități de gestiune a trezoreriei, prin operațiuni derulate pe piețele monetare;

- activități de natură comercială, cum ar fi vânzarea de metale prețioase, de imobile și bunuri mobile în contextul recuperării creanțelor etc.” [3, p. 6].

În fine, ne oprim asupra principalelor provocări de natură juridică prin care o activitate sau operațiune bancară realizată de entitățile bancare poate fi concepută sau analizată grație sistemului bancar prin care se derulează.

Asigurarea stabilității sistemului bancar devine un atribut esențial al băncii centrale, susținându-și obiectivul fundamental care este asigurarea stabilității prețurilor. Băncile centrale caută în mod tradițional stabilitatea financiară prin politica de piață deschisă,

ceived as a guarantee, by discount and by opening credit (credit operations);

3. banking services, which, in turn, are divided into ancillary operations (transfers of funds, clearing operations and other transfer operations, on one’s own account or on the account of third parties, receiving securities as a guarantee or in deposit) and operations and related activities (foreign exchange operations, operations with precious metals and other values with a high degree of liquidity; intermediation in the placement of securities and the provision of related services; financial-banking consultancy, mandate operations)” [15, p. 99].

In terms of content, the definitions of “banking operations” and “banking activities” overlap. Romanian authors G. Manolescu and A. Sîrbea Diaconescu specify that “the specific activity of banks can be structured into two categories:

1. operational activities – embodied in transaction processing operations generated by the bank-client relationship;

2. functional activities - necessary to support the implementation of operational activities: accounting, administration, personnel etc.” [9, p. 24].

“The broad meaning of the notion of banking activity includes the following groups of activities:

- activities to mobilize monetary surpluses in the economy and their distribution in the form of credits in the economy;

- payment means management activities, through payment products and services;

- various financial services provision activities;

- financial-banking consulting activities;

- treasury management activities, through operations carried out on the money markets;

- activities of a commercial nature, such as the sale of precious metals, real estate and movable goods in the context of debt recovery etc.” [3, p. 6].

Finally, we dwell on the main challenges of a legal nature through which a banking activity or operation carried out by banking entities can be conceived or analyzed thanks to the banking system through which it takes place.

Ensuring the stability of the banking system becomes an essential attribute of the cen-

participarea la sistemul de asigurare a depozitelor, funcția de creditor de ultimă instanță, garantarea funcționării sistemelor de plată și supravegherea sectorului bancar. Dimensiunea macroprudențială a stabilității financiar-bancare face totuși necesară monitorizarea acesteia, iar băncile centrale dispun de două metode pentru aceasta, evaluarea riscurilor potențiale care pot afecta stabilitatea sistemului și evaluarea solidității sistemului financiar și capacitatea acestuia de a rezista la șocuri. În aceste condiții, obiectivele politicii monetare și ale politicii de stabilitate converg.

Astfel, stabilitatea prețurilor ca obiectiv principal al băncilor a fost văzută drept cel mai bun mijloc prin care politica monetară poate contribui la o performanță economică mai bună. În al doilea rând, remarcăm transformările sectorului financiar ca urmare a liberalizării, inovațiilor financiare și creșterii mobilității capitalului.

Toate aceste elemente au determinat, spre sfârșitul secolului trecut, o reorientare a strategiei de politică monetară către țintirea directă a inflației. Obiectivul stabilității prețurilor este important pentru buna funcționare a economiei, care necesită încrederea investitorilor și permite o creștere economică susținută. Cu toate acestea, recent s-a observat că dezechilibrele financiare se manifestă și în economiile cu inflație redusă, iar consecințele grave ale crizelor afectează atât încrederea investitorilor, cât și creșterea economică. Având în vedere toate aceste aspecte și dezvoltarea piețelor de capital în economiile moderne și integrarea lor la nivel internațional, autoritățile monetare și-au concentrat atenția asupra stabilității financiare care a devenit al doilea obiectiv principal, alături de stabilitatea prețurilor.

Concluzii: Sistemul bancar este motorul oricărei economii, inclusiv a Republicii Moldova. Este un sistem cu impact enorm asupra dezvoltării țării, prin contribuția sa semnificativă la finanțarea economiei, la susținerea politicilor publice și sectoriale desfășurate de guvern. Totodată, revoluția tehnologică are un impact puternic asupra acestui sector, iar noi continuăm să suportăm efectele acestuia. Prin urmare, se dezvoltă o nouă eră comercială. Aceasta se bazează pe potențialul enorm al tehnologiilor informației și comunicațiilor care devin „sistemul nervos al sistemului bancar”

central bank, supporting its fundamental objective of ensuring price stability. Central banks traditionally seek financial stability through open market policy, participation in the deposit insurance system, the function of lender of last resort, guaranteeing the functioning of payment systems and supervision of the banking sector. The macroprudential dimension of financial-banking stability makes it necessary to monitor it, and central banks have two methods for this, the assessment of potential risks that may affect the stability of the system and the assessment of the soundness of the financial system and its ability to withstand shocks. Under these conditions, the objectives of monetary policy and stability policy converge.

Thus, price stability as the main objective of banks was seen as the best means by which monetary policy can contribute to better economic performance. Second, we note the transformations of the financial sector as a result of liberalization, financial innovations and increased capital mobility.

All these elements determined, towards the end of the last century, a reorientation of the monetary policy strategy towards the direct targeting of inflation. The objective of price stability is important for the smooth functioning of the economy, which requires investor confidence and enables sustained economic growth. However, financial imbalances have also recently been observed in low-inflation economies, and the severe consequences of crises affect both investor confidence and economic growth. Considering all these aspects and the development of capital markets in modern economies and their international integration, the monetary authorities focused their attention on financial stability which became the second main objective, next to price stability.

Conclusions: The banking system is the engine of any economy, including the Republic of Moldova. It is a system with an enormous impact on the development of the country, through its significant contribution to the financing of the economy, to the support of public and sectoral policies carried out by the government. At the same time, the technological revolution has a strong impact on this sector, and we continue to bear its effects. Therefore, a new commercial era is developing. This is based on the enormous potential of information and communication tech-

și dintre care, internetul, este cel mai important și cel mai mediatizat. Rezultă că sistemul bancar investește masiv în tehnologii, care devin mijloace esențiale pentru dezvoltarea activității bancare. Introducerea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor este însoțită de o modificare a procesului de creare a valorii, o transformare a relațiilor cu clienții și implementarea diferitelor activități prin transfer automat de informații.

nologies that are becoming the "nervous system of the banking system" and of which the Internet is the most important and the most publicized. It follows that the banking system invests massively in technologies, which become essential means for the development of banking activity. The introduction of information and communication technologies is accompanied by a change in the value creation process, a transformation of customer relations and the implementation of various activities through automatic information transfer.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Armeanic A., Cojocaru V. Drept bancar. Chișinău: Tipocart Print, 2023. 154 p.
2. Bercea L. Drept bancar. Studii. București: Universul Juridic, 2014. 286 p.
3. Căpraru B. Activitatea bancară. Sisteme, operațiuni și practici. Ed. a II-a. București: Ed. C.H.Beck, 2014. 352 p.
4. Decocq G., Gerard Y., Morel-Maroger J. Droit bancaire. Paris: Ed. Revue Banque, 2011, 384 p.
5. Dekeuwer-Defossez F. Droit bancaire. Ed. a IV-a. Paris: Dalloz, 1999.
6. Dicționar de științe economice. Sub direcția: Claude Jessua, Christian Labrousse, Daniel Vitry. Chișinău: Ed. Arc, 2006.
7. Gavalda C., Stoufflet J. Droit bancaire. Institutions. Comptes. Operations. Services. Ed. a IV-a. Paris: Litec, 1999. 447 p.
8. Kirițescu C. C, Dobrescu E. M. Monedă. Mică enciclopedie. București: Ed. Enciclopedică, 1998. 294 p.
9. Manolescu G., Sîrbea Diaconescu A. Management bancar. București: Ed. Fundației „România de Mâine” 2001.
10. Mănescu D. M. Regimul juridic al societăților bancare. București: Ed. Hamangiu, 2009. 418 p.
11. Postolache R. Drept bancar. București: Ed. C:H.Beck, 2012. 368 p.
12. Săuleanu I., Smarandache L., Dodocioiu A. Drept bancar. Curs universitar. București: Universul Juridic, 2009.
13. Simon C. Băncile. București: Ed. Humanitas, 1993.
14. Șaguna D.D., Rațiu M.A. Drept bancar. București: Ed. C:H.Beck, 2007. 382 p.
15. Turcu I. Operațiuni și contracte bancare. București: Ed. Lumina Lex, 1997. 351 p.
16. Yoshinaru O. The Japanese Central Banking System compared with its European and American Counterparts. A new institutional economics approach. Singapore: Springer, 2019. 92 p.

Despre autor:

Ludmila GUȘTIUC,
doctorandă,
asistent universitar,
Catedra „Drept public, securitate
a frontierei, migrație și azil”,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: lgustiuc@yahoo.com,
ORCID ID: 0000-0002-8516-4949

About author:

Ludmila GUȘTIUC,
PhD student,
university assistant,
Chair of "Public law, border security,
migration and asylum",
Academy "Ștefan cel Mare" of the MIA,
e-mail: lgustiuc@yahoo.com,
ORCHID ID: 0000-0002-8516-4949